

อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย SCENARIO IN PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATION IN THAILAND

สุทธิวัฒน์ มากมี¹

SUDTHIWAT MARKMEE

ชวนชม ชินะดังกู²

CHUANCHOM CHINATANGKUL

กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา³

KAMOLMAL CHAISIRITHANYA

สำเร้ง อ่อนสัมพันธุ์⁴

SAMRERNG ONSAMPANT

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย การดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยด้วยเทคนิค EDFR ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยด้วยเทคนิควงล้ออนาคต และขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด กลุ่มตัวอย่างกลุ่มการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 21 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง 2) แบบสอบถามปลายปิด สถิติวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย, ค่ามัธยฐาน, ค่าความสัมพันธ์และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การผลิตและพัฒนาครูสอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารงบประมาณโรงเรียนมีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีตัวชี้วัดผลงานทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อการศึกษา มีบุคลากรด้านบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการบริหารงานบุคคลโรงเรียนมีอำนาจในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พิจารณาความสามารถในการสอน การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีและการทำงานทีม และยืดหยุ่นในการใช้ใบประกอบวิชาชีพครู ด้านการบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้และมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการบริหารโรงเรียน รับนักเรียนในเขตพื้นที่ก่อน และมีส่วนร่วมทุกองค์กรในการจัดการศึกษา ปลุกฝังนักเรียนให้มีจิตสาธารณะและใกล้ชิดกับชุมชน ด้านรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารเลือกรูปแบบการบริหารที่หลากหลายตามบริบทและสถานการณ์และมีระบบกำกับติดตามให้เกิดคุณภาพการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีและยึดหลักธรรมาภิบาล

คำสำคัญ อนาคตภาพ, การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษายานนอก อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ABSTRACT

The Ethnographic Delphi Future Research Technique (EDFR) was applied in this study. The objective was to investigate the scenario of elementary school administration in Thailand. This study consists of three processes: An Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) process, Futures Wheel process, and Cross-Impact Analysis. The samples were 21 experts in education. The data was analyzed use Mean, Median, Correlational analysis, and Interquartile range.

The finding of this research found that:

Primary School Administration, School for Promot Participation in Educational Management. Teacher development and production was in line with the needs and teachers' development. Academic Administration, there was a curriculum development. Develop educational innovation media and develop internal quality assurance system. Budget management; The school plans to develop a school that was up to date. Budgeting according to annual action plan with performance indicators. All organizations was involved in educational investments. Accountant and Warehouse and Asset. Human Resource Management Schools had the power to recruit staff by considering their ability to teach. English Technology and Team Work Flexibility in use professional teacher certificates. General Administration; The basic school committee should have knowledge and supports the school administration. Get students in the precinct. Participating with all organizations in educational management. Encourage students to had a public mind and be close to the community. In the primary school administration model, administrators choose a variety of contextual and situational management styles and quality monitor systems. Management through technology and good governance.

บทนำ

โลกนี้มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งได้เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 แล้ว การเปลี่ยนแปลงของโลกมีความรุนแรงและรวดเร็วมากกว่าศตวรรษที่ 20 จากเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและการบริการที่ขับเคลื่อนด้วย ข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรม มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิต แทนการใช้แรงงานแบบเดิม (ตะวัน เทวอักษร.2555:4) มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของโลกดังกล่าวจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 (บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ในศตวรรษที่ 21, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม,2556) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21 ได้สรุปแนวทางการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้ 1) การศึกษาต้องแก้ปัญหาความไม่เสมอภาคและขยายในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนให้มากขึ้น 2) การส่งเสริมและพัฒนาทั้งในเรื่องการศึกษาและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 3) ให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ได้เสนอแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 5 ด้าน คือ 1) หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี 2) การปฏิรูประบบการจัดและการประเมินผลการเรียนโดยใช้การทดสอบเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจและทักษะ (Literacy based test) มีการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และวิเคราะห์ผู้เรียน ซึ่งเป็นการประเมินผลระหว่างทางตลอดการเรียนรู้ (formative test) 3) การปฏิรูประบบพัฒนาคุณภาพครู

4) การประเมินคุณภาพสถานศึกษา ปรับระบบการประเมิน
5) การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา เน้นด้านอุปสงค์ (งบอุดหนุนรายหัว) เพิ่มมากขึ้น จากที่กล่าวมานั้นทำให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทั้งในระดับโลกและระดับประเทศจากปัจจัยภายนอกทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Environment) และด้านการเมืองการปกครอง (Politic) ซึ่งส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทยที่ยังคงมีปัญหามากมายเกิดขึ้นนั้นอย่างแน่นอน และยังต้องรอคอยการบริหารสถานศึกษาที่จะสามารถบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นตามเป้าหมายการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปีพุทธศักราช 2542 มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ

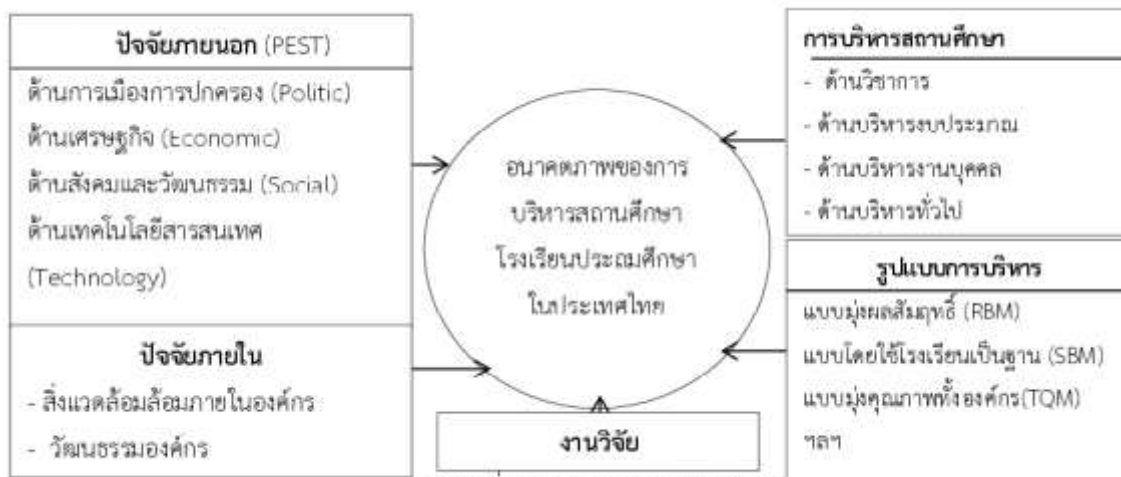
คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตได้และเป็นการเตรียมพร้อมผู้เรียนให้สามารถดำเนินใช้ชีวิตสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอนาคตภาพของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอนาคตภาพของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาอนาคตภาพของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงงานวิจัยโดยศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และการวิเคราะห์อนาคต ทั้งในและต่างประเทศ และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเรื่องการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) การใช้เทคนิควงล้ออนาคต (Future Wheel) และการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด (Cross Impact Analysis) เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบของแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยแยกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการวิจัยด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย ที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 1 โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน ตอบคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย เพื่อนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน มาสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตอบในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) จึงได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานด้วยเทคนิควงล้ออนาคต (Future Wheel)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลขั้นสุดท้ายในขั้นตอนการทำ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มาสร้างเป็นแผนภาพวงล้ออนาคต

ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด (Cross Impact Analysis)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลขั้นสุดท้ายในขั้นตอนการทำ EDFR

(Ethnographic Delphi Futures Research) มาสร้างเป็นผลกระทบภาคตัด (Cross Impact Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย ซึ่งเป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะมาจัดทำรายงานการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาฯ คณะกรรมการผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์แล้วจัดทำการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์เพื่อขออนุมัติ

ผลการศึกษา

อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีข้อกระทงที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดจำนวน 3 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นลำดับสูงสุด จำนวน 3 ข้อ คือ 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 2) การพัฒนาระบบบริหารบุคคล ภาครัฐกำหนดนโยบายการผลิตบุคลากรด้านการศึกษา กับสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาในภาพรวมของประเทศ 3) ภาครัฐมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงให้กับบุคลากรโดยจัดทำเป็นแผนระยะ 5 ปี 2. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีข้อกระทงที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดจำนวน 9 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นลำดับสูงสุด จำนวน 9 ข้อ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนจะมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรชุมชนและผู้ปกครองร่วมกันพัฒนาหลักสูตรตามปรัชญาและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 2) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ครูมีความสามารถจัดทำหรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน 4) สื่อมีลักษณะเป็นสื่อดิจิทัลที่เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา เปิดกว้างทางความคิดและจินตนาการ ย่อโลกมาสู่ห้องเรียนได้ สามารถสร้างแรง

บันดาลใจ กระตุ้นการเรียนรู้และการค้นพบศักยภาพของนักเรียน และเป็นสื่อที่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้จริง กระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ 5) การนิเทศการศึกษา ระบบนิเทศภายในมีความต่อเนื่อง ใช้วงจรเดมมิ่งนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน การนิเทศเป็นแบบกัลยาณมิตร เพื่อนช่วยเพื่อนและเป็นเชิงบวก มีการชมเชยและให้กำลังใจ สร้างสรรค์ พูดคุยแนะนำ และช่วยกันแก้ไขปัญหา 6) การแนะแนวการศึกษา ครูมีบทบาทในการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนต่อและอาชีพโดยมีการแนะแนวแบบกว้างและมีความต่อเนื่อง ใช้ตัวอย่างประกอบ หรือจัดบรรยากาศการแนะแนวเพื่อสร้างจินตนาการให้นักเรียนได้เห็นภาพในอนาคต 7) โรงเรียนร่วมมือกับสถานประกอบการและโรงเรียนระดับมัธยมเพื่อนักเรียนจะได้เห็นภาพจริง และค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อค้นหาและแสดงศักยภาพตามความต้องการเพื่อการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับของตนเอง 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูจะบริหารการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกโดยมุ่งเน้นการทำให้ประกันคุณภาพภายในอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 9) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โรงเรียนมีส่วนร่วมกับชุมชนในลักษณะของ “บวร” เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้กับชุมชน โดยเฉพาะความรู้การดูแลเด็กก่อนวัยเรียน และร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์ชัดเจน โรงเรียนส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและวางแผนช่วยเหลือชุมชนด้านต่าง ๆ โดยยึดหลักยั่งยืนเสมอภาค และเป็นศูนย์เรียนรู้และส่งเสริมด้านเทคโนโลยีให้ชุมชน 3. ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีข้อกระทงที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดจำนวน 7 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นลำดับสูงสุด จำนวน 7 ข้อ คือ 1) การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยวางแผนยุทธศาสตร์ มีการวิเคราะห์ SWOT และปรับแผนตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงภายในประเทศ อาเซียน และระดับโลกได้ปีละ 2 ครั้ง 2) การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับการจัดการศึกษา เน้นด้านวิชาการเป็นหลัก นักเรียนได้เรียนฟรีทั้งหมด 3) มีการจัดสรรงบประมาณให้กับนักเรียนในรูปแบบ Smart Card การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน 4) โรงเรียนควรยึดระเบียบกฎหมาย มีการตรวจสอบติดตามการใช้เงินตามแผนปฏิบัติ

การประจำปีโดยมีตัวชี้วัดผลงาน (Performance Indicators) 5) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรสร้างความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชน ภาครัฐและเอกชนหรือบุคคลที่มีศักยภาพ เน้นการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ผู้บริหารมีศักยภาพในการระดมทรัพยากร มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนและนักเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจการสนับสนุนการบริหารบัญชี 6) โรงเรียนมีบุคลากรด้านบัญชี ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำบัญชี มีการรายงานอย่างเป็นระบบถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และยึดหลักธรรมาภิบาล 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โรงเรียนมีบุคลากรด้านพัสดุ มีศูนย์กลางการบริหารพัสดุ ใช้เทคโนโลยีมาช่วย มีระบบรายงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ ยึดหลักธรรมาภิบาล 4. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีข้อกระทงที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดจำนวน 2 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นลำดับสูงสุด จำนวน 2 ข้อ คือ 1) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง รัฐบาลควรกระจายอำนาจให้จังหวัดดูแลบุคลากรภายในจังหวัด สถานศึกษามีอำนาจในการดำเนินการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ชุมชนมีส่วนร่วมในคัดเลือกผู้บริหารที่เก่งมาบริหารโรงเรียน 2) คุณสมบัติการสรรหาบุคลากรพิจารณาที่ศักยภาพ ทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการทำงานทีม และยึดหยุ่นในการใช้ใบประกอบวิชาชีพครู 5. ด้านการบริหารงานทั่วไปโรงเรียนผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีข้อกระทงที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดจำนวน 10 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นลำดับสูงสุด จำนวน 10 ข้อ คือ 1) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มศักยภาพ สร้างและประสานการมีส่วนร่วมได้ดี ทำงานเป็นทีม โปร่งใส 2) การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ทุกด้านมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน จัดประชุมสำรวจปัญหาและความต้องการ พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาบุคลากรแต่ละด้านในรูปแบบที่หลากหลาย 3) การรับนักเรียน โรงเรียนมีการกำหนดเขตพื้นที่บริการโดยใช้บริบทโรงเรียน รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการก่อน 4) การส่งเสริมและประสานงาน

การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โรงเรียนควรมีระบบการติดตามและจัดเก็บข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียน ประสานงานและส่งต่อนักเรียนกับการศึกษานอกระบบ ตลอดจนสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาต่อการส่งเสริมด้านอาชีพ 5) งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ครูใกล้ชิดและเข้าใจชีวิตนักเรียนเป็นอย่างดี เป็นโค้ชให้กับนักเรียน กิจกรรมเน้นคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย กตัญญู เอื้ออาทร และสอนทักษะชีวิตการอยู่ร่วมกันในสังคม 6) ครูใช้เทคโนโลยีมาช่วยในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมความสามารถพิเศษ ด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และจัดกลุ่มพัฒนาตามความสนใจ 7) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษาโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่ทันสมัยทุกรูปแบบ และใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้การประชาสัมพันธ์ข่าวสารมีความรวดเร็ว ทัวถึง ทันต่อสถานการณ์ เป็นข้อมูลเชิงบวก และสร้างแรงบันดาลใจ 8) การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกัน เชื่อมโยงระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูล 9) งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือกับโรงเรียน ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการประสานงาน มีผู้ประสานงานของโรงเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และติดตามงานอย่างมีประสิทธิภาพ 10) งานบริการสาธารณะ โรงเรียนควรปลูกฝังนักเรียนให้มีจิตสาธารณะ ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ โรงเรียนและชุมชนจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น 6. ด้านรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อกระทงโดยมีค่ามัธยฐานสูงสุดทั้ง 3 ข้อกระทงในภาพรวมอยู่ที่ 5.00 โดยมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด ค่าพิสัยควอไทล์อยู่ที่ 1.00 ข้อที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นสูงสุด 3 ข้อ คือ 1) ผู้บริหารเลือกรูปแบบการบริหารที่หลากหลายตามบริบท ตามสถานการณ์ บริหารโดยใช้เทคโนโลยี และใช้หลักธรรมาภิบาล รัฐบาลมีการกระจายอำนาจ บทบาท หน้าที่โดยท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2) โรงเรียนมีความเป็นนิติบุคคล บริหารงานอย่างเป็นอิสระโดยยึดเป้าหมายที่คุณภาพผู้เรียน โดยเป้าหมายจะมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้ และมีระบบกำกับติดตามให้เกิดคุณภาพ 3) ผู้บริหารโรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ให้พัฒนาไปพร้อมกัน มีเป้าหมายการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน มี

วัฒนธรรมและอุดมการณ์ร่วมกันเพื่อการทำงานที่สร้างสรรค์ มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องที่ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ข้อค้นพบด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต พบว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 3 ข้อกระทง มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุด เพราะการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนจะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เณรจา และวัชร ชูชาติ. (2560). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 นั้นจะต้องมีการวางระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการพัฒนาระบบบริหารบุคคลนั้นภาครัฐควรกำหนดนโยบายการผลิตบุคลากรด้านการศึกษา กับสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาในภาพรวมของประเทศ ภาครัฐมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงให้กับบุคลากร โดยจัดทำเป็นแผนระยะ 5 ปี สอดคล้องกับ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และสัจจวรรณ ทรพรพสุ.(2558). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 รูปแบบการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย การจัดโครงสร้างบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาเป็นฝ่าย/งาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มพัฒนา ผู้เรียน มีการวางแผน บริหารและจัดการงานด้านบุคลากรในการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัด สนใจ และประสิทธิภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาศักยภาพงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ ดร.ปรเมธี วิมลศิริ.(2559). ได้กล่าวไว้ว่าเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีไว้ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนคือพัฒนาศักยภาพ

คนตลอดช่วงชีวิต และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐคือ การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

2. ด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อค้นพบด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต พบว่าการบริหารงานวิชาการในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 26 ข้อกระทง มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุดทุกข้อกระทง เพราะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนจะต้องมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรโดยชุมชนและผู้ปกครองร่วมกันพัฒนาหลักสูตรตามปรัชญาและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารัตน์ คชรัตน์. (2560). ได้ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในศูนย์เยาวชน เขตพัฒนาพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพที่พึงประสงค์ (Optimistic Realistic Scenario) จะต้องมีการกำหนดหลักสูตร/เนื้อหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่และคำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมให้มากที่สุด การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนควรมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูมีความสามารถจัดทำหรือจัดหาสื่อ นวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน สื่อมีลักษณะเป็นสื่อดิจิทัลที่เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา เปิดกว้างทางความคิดและจินตนาการ ย่อโลกมาสู่ห้องเรียนได้ สามารถสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นการเรียนรู้และการค้นพบศักยภาพของนักเรียน และเป็นสื่อที่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้จริง กระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้สร้างนวัตกรรมใหม่ สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช. (2555) กล่าวถึงการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา(content หรือ subject matter) วันเป็นการเปลี่ยนจากการค้นคว้าของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรม ที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะทางเทคโนโลยี ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและ

กว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกัน กับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการนี้ว่า Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered) การนิเทศการศึกษา ระบบนิเทศภายในจะมีความต่อเนื่อง ใช้วงจรเดมมิ่งนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน การนิเทศเป็นแบบกัลยาณมิตร เพื่อนช่วยเพื่อนและเป็นเชิงบวก มีการชมเชยและให้กำลังใจ สร้างสรรค์ พูดคุยแนะนำ และช่วยกันแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับ จารุพันธ์ อธิธาวัชกุล.(2560) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมองค์กรไว้ว่า วัฒนธรรมในการร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานของคนนั้นจะเห็นได้จากพฤติกรรมและการแสดงออกที่ครูกล้าพูด กล้าคิด การแสดงความคิดเห็นในเรื่องงาน การวิพากษ์วิจารณ์งานทุกครั้งที่มีโอกาส(ในเชิงสร้างสรรค์) ครูแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงงานในหน้าที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป การแนะนำการศึกษา ครูมีบทบาทในการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนต่อและอาชีพโดยมีการแนะนำแบบแนวกว้างและมีความต่อเนื่อง ใช้ตัวอย่างประกอบ หรือจัดบรรยายภาคการแนะนำเพื่อสร้างจินตนาการให้นักเรียนได้เห็นภาพในอนาคต โรงเรียนร่วมมือกับสถานประกอบการและโรงเรียนระดับมัธยมเพื่อนักเรียนจะได้เห็นภาพจริง และค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อค้นหาและแสดงศักยภาพตามความต้องการเพื่อการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับของตนเอง สอดคล้องกับจินตนา สุขเจนนันท์.(2556). ได้ให้ภาพอนาคตการศึกษาไทยไว้ว่า ภาพอนาคตการศึกษาไทยที่พึงประสงค์มีลักษณะมุ่งพัฒนาปัจเจกบุคคลให้มีความรู้ ทักษะสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ การปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะชีวิต และมีภูมิคุ้มกัน ดำรงตนเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่ดี การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูจะบริหารการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกโดยมุ่งเน้นการทำประกันคุณภาพภายในอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์.(2555). ที่ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรในที่นี้จะใช้คำว่า TQM (มาจากคำว่า Total Quality Management) เป็นระบบ

การบริหารงานที่เน้นคุณภาพในทุก ๆ ด้าน และทุก ๆ กิจกรรมขององค์กร โดยทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ เป็นระบบการปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่การทำให้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรก (Right the First Time) เพื่อลดความจำเป็นในการตรวจสอบ ป้องกัน ข้อผิดพลาดไม่ให้เกิดขึ้น เป็นระบบการทำงานเพื่อสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ (Customers) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนโดยโรงเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในลักษณะของ “บวร” เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้กับชุมชน โดยเฉพาะความรู้การดูแลเด็กก่อนวัยเรียน และร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์ชัดเจน โรงเรียนส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและวางแผนช่วยเหลือชุมชนด้านต่าง ๆ โดยยึดหลักยั่งยืน เสมอภาค และเป็นศูนย์เรียนรู้และส่งเสริมด้านเทคโนโลยีให้ชุมชน สอดคล้องกับคู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู,สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษา ด้านงานบริหารวิชาการ จะต้องมีการะงานการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ศุภรัตน์.(2559). ได้ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในศูนย์เยาวชน เขตพัฒนาพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพที่พึงประสงค์ (Optimistic Realistic Scenario) จะต้องมีการกำหนดหลักสูตร/เนื้อหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่และคำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ครูจะต้องรักและเข้าใจท้องถิ่น มีจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริงจะต้องคำนึงถึงสัจธรรม (Truth) ความยุติธรรม (Justice) ความรัก (Love) และเสรีภาพ (Freedom) สนับสนุนให้เอกชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการทางสังคมอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยส่งเสริมให้

สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้สอนและพัฒนาการเรียนรู้

3. ด้านการบริหารงบประมาณ ข้อค้นพบด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต พบว่า การบริหารงบประมาณในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 13 ข้อกระทง มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุดทุกข้อกระทง เพราะการบริหารงบประมาณจะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารและครุมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยวางแผนยุทธศาสตร์ มีการวิเคราะห์ SWOT และปรับแผนตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงภายในประเทศ อาเซียน และระดับโลกได้ปีละ 2 ครั้ง สอดคล้องกับ สุเทพ เชาวลิขิต.(2549). ได้นำเสนอองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์เพื่อแสวงหาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน(Weakness) โอกาส (Opportunities) และข้อจำกัด (Threats) ขององค์การ โดยใช้ SWOT Analysis สอดคล้องกับ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์.(2555). ได้กล่าวถึงการพัฒนาระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ว่า จะต้องมีการวิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์การ เพื่อให้รู้ทิศทางขององค์การในอนาคต และวัตถุประสงค์ขององค์การมีการกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ เป็นแนวทางหรือองค์ประกอบหลักที่จะทำให้การบริหารจัดการขององค์การสามารถบรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา เน้นด้านวิชาการเป็นหลัก นักเรียนได้เรียนฟรีทั้งหมด มีการจัดสรรงบประมาณให้กับนักเรียนในรูปแบบ Smart Card สอดคล้องกับกรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน โรงเรียนควรยึดระเบียบกฎหมาย มีการตรวจสอบติดตามการใช้เงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีตัวชี้วัดผลงาน (Performance Indicators) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิ

ศักดิ์ นันทวิทย์และสัจจวรรณ ทรพพสุ.(2558). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในด้านรูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนและโครงการให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและงบประมาณที่ได้รับและส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา ประกอบกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เอื้อต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรสร้างความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชน ภาครัฐและเอกชนหรือบุคคลที่มีศักยภาพ เน้นการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ผู้บริหารมีศักยภาพในการระดมทรัพยากร มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนและนักเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจการสนับสนุน สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ.(2543). และดิเรก วรรณเศียร.(2545). ได้สรุปหลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ในเรื่อง หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น การบริหารบัญชี โรงเรียนมีบุคลากรด้านบัญชี ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำบัญชี มีการรายงานอย่างเป็นระบบ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และยึดหลักธรรมาภิบาล การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โรงเรียนมีบุคลากรด้านพัสดุ มีศูนย์กลางการบริหารพัสดุ ใช้เทคโนโลยีมาช่วย มีระบบรายงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ ยึดหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับสุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และ สัจจวรรณ ทรพพสุ.(2558). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 รูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนและโครงการให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและงบประมาณที่ได้รับและส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา ประกอบกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เอื้อต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้

4. ด้านการบริหารงานบุคคล ข้อค้นพบด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคตโดยสรุปในภาพรวมจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 9 ข้อกระทง ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุด ทุกข้อกระทง เพราะการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งรัฐบาลควรกระจายอำนาจให้จังหวัดดูแลบุคลากรภายในจังหวัด ให้สถานศึกษามีอำนาจในการดำเนินการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และชุมชนมีส่วนร่วมในคัดเลือกผู้บริหารที่เก่งมาบริหารโรงเรียน ส่วนด้านคุณสมบัติการสรรหาบุคลากรพิจารณาที่ศักยภาพ ทักษะและความสามารถในการเรียนการสอน ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการทำงานทีม และยืดหยุ่นในการใช้ใบประกอบวิชาชีพครู สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(2559). ได้เสนอแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การปฏิรูปครู อาจารย์ใหม่ให้มีความรู้ ทักษะ คุณสมบัติ แบบใหม่ก่อน พวกเขาจึงจะสามารถสอนอย่างพลิกโฉม จากการที่ครูสอนแบบบรรยายให้นักเรียนจำประมวลความรู้ เป็นการเรียนรู้แบบสัมมนา ทดลองทำโครงการ ทำวิจัย ทำความเข้าใจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องอ่าน ค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น ครูเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็นโค้ช เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนต้องฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

ประยุกต์ใช้เป็นฝึกภาคปฏิบัติ วิจัย ทำโครงการแก้ปัญหา การฝึกทำงานเป็นทีม และเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและ สอดคล้องกับ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และสัจจวรรณ ทรพรพสุ. (2558). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 รูปแบบการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างบริหารงานบุคลากรของ สถานศึกษาเป็นฝ่าย/งาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มพัฒนา ผู้เรียน มีการวางแผน บริหารและจัดการงานด้านบุคลากรใน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัด สนใจ และประสิทธิภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนา ศักยภาพงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ 21

5. ด้านการบริหารงานทั่วไป ข้อค้นพบด้านการ บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต พบว่า การ บริหารงานทั่วไปในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 22 ข้อกระทง มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุด ทุกข้อกระทง เพราะ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มศักยภาพ สร้างความร่วมมือและ ประสานการมีส่วนร่วมได้ดี ทำงานเป็นทีม โปร่งใส สอดคล้องกับอุทัย บุญประเสริฐ.(2543). และดิเรก วรรณ เตียร.(2545). ได้สรุปหลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานไว้ในเรื่องของหลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และร่วมจัด การศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทน ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคล เหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็น เจ้าของ และจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น และ หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ทุกด้านมี ทิศทางการทำงานที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน จัด

ประชุมสำรวจปัญหาและความต้องการ พัฒนางานอย่าง สม่าเสมอ พัฒนาบุคลากรแต่ละด้านในรูปแบบที่หลากหลาย การรับนักเรียน โรงเรียนมีการกำหนดเขตพื้นที่บริการโดยใช้ บริบทโรงเรียน รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการก่อน สอดคล้องกับพิณสุตา สิริรังศรี.(2552). ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวโน้มบริบทการ เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและสังคมไทยที่มีอิทธิพลต่อ การศึกษาในอีก 10-20 ปีข้างหน้า โดยกล่าวไว้ว่าด้านสังคม สังคมโลกในอนาคตส่งผลต่อสังคมไทย ทำให้สังคมไทยเป็น สังคมสิทธิมนุษยชน มีการใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ทำให้สิทธิมนุษยชนได้รับความสำคัญมากขึ้นในสังคมไทย งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ครูใกล้ชิดและเข้าใจชีวิต นักเรียนเป็นอย่างดี เป็นโค้ชให้กับนักเรียน กิจกรรมเน้น คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย กตัญญู เอื้ออาทร และสอน ทักษะชีวิตการอยู่ร่วมกันในสังคม ครูใช้เทคโนโลยีมาช่วยใน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมความสามารถพิเศษ ด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และจัดกลุ่มพัฒนาตามความสนใจ สอดคล้องกับ นิรมล ตูจินดา.(2555). ได้ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพหลักสูตรพลเมืองศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ.2555-พ.ศ.2565 พบว่า อนาคตภาพหลักสูตรพลเมืองศึกษา ในด้านปรัชญา ของหลักสูตรเน้นการศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างมี คุณภาพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนเป็นผู้มีจิตสำนึกในเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ มีเสรีภาพ มีจิตสาธารณะ ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นการศึกษาเพื่อสร้างความ เป็นพลเมืองที่มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย ด้านรูปแบบและ โครงสร้างหลักสูตร สร้างพลเมืองให้มีภาวะผู้นำ มีจิต สาธารณะต่อการแก้ปัญหาสังคม ด้านสาระการเรียนรู้จัด สาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมแต่ละระดับชั้น เข้าใจการเมือง ท้องถิ่น สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้านกิจกรรมการ เรียนรู้เน้นจัดการศึกษาเรียนรู้รูปแบบโครงการโครงงานใน ระดับครอบครัว โรงเรียน สังคม ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดกิจกรรมเพื่อสังคมในรูปแบบการให้ และอาสาช่วยเหลือ สังคม ด้านสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ มุ่งใช้ข่าวเหตุการณ์ สถานการณ์จริงของสังคม ด้านการวัดและประเมินผล จาก การมีส่วนร่วม การปฏิบัติในชีวิตจริง การประชาสัมพันธ์งาน

การศึกษา โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่ทันสมัยทุก รูปแบบ และใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารมีความรวดเร็ว ทัวถึง ทันต่อสถานการณ์ เป็นข้อมูล เชิงบวก และสร้างแรงบันดาลใจ สอดคล้องกับทิวาดี เมฆสวรรค์.(2543). ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างหนึ่งคือการวางระบบ สารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พัฒนาระบบจะต้องมีความเข้าใจใน เนื้อหาสาระของโครงการหรืองานที่จะวัดผลการปฏิบัติงาน โดยต้องคำนึงถึงการจัดทำรายงานผลซึ่งจะแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่จะรายงานเป็นช่วงเวลาตามกำหนดทุกครึ่งปีหรือ หนึ่งปี เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผน หรือการจัดทำงบประมาณประจำปี และส่วนที่เป็นการ รายงานเฉพาะกิจที่สามารถเรียกดูข้อมูลตัวชี้วัดได้ทันในกรณี ที่เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำระบบข้อมูลผล การปฏิบัติงานที่ใช้ประโยชน์ได้จึงอยู่ที่การจัดทำข้อมูลที่ สะท้อนผลงานจริง ทันเวลา และมีปริมาณข้อมูลที่เหมาะสม โดยมีค่าใช้จ่ายที่ประหยัดการวางระบบสารสนเทศเพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ซึ่งมีความจำเป็นอย่ างยิ่งที่ผู้พัฒนาระบบจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของ โครงการหรืองานที่จะวัดผลการปฏิบัติงานโดยต้องคำนึงถึง การจัดทำรายงานผลซึ่งจะแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่จะ รายงานเป็นช่วงเวลาตามกำหนดทุกครึ่งปีหรือหนึ่งปี เพื่อ ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผน หรือการจัดทำ งบประมาณประจำปี และส่วนที่เป็นการรายงานเฉพาะกิจที่ สามารถเรียกดูข้อมูลตัวชี้วัดได้ทันในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้น ซึ่ง ความสำเร็จในการจัดทำระบบข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่ใช้ ประโยชน์ได้จึงอยู่ที่การจัดทำข้อมูลที่สะท้อนผลงานจริง ทันเวลา และมีปริมาณข้อมูลที่เหมาะสม โดยมีค่าใช้จ่ายที่ ประหยัด การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษา ของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่ จัดการศึกษา โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน การจัดการศึกษาและจัดกิจกรรมร่วมกัน เชื่อมโยงระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน ประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง และใช้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูล งานประสาน ราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น เขตพื้นที่

การศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือกับโรงเรียน ใช้ระบบ อินเทอร์เน็ตมาช่วยการในการประสานงาน มีผู้ประสานงาน ของโรงเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และติดตามงาน อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้มีการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิง นโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจาย อำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏใน บทบัญญัติ มาตรา 39 ที่ว่า “มาตรา 39 ให้กระทรวง กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งทางด้าน วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารทั่วไป ไปยังคณะคณะกรรมการและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง สอดคล้องกับ ประกาศกระทรวงที่ว่า สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การ บริหารสถานศึกษา จึงหมายถึง การใช้ศิลปะในการทำงาน ร่วมกันในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่าง มีกระบวนการ มีการแบ่งงาน ติดตาม ดูแลเพื่อการจัด การศึกษาในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย (พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา, 2547) งานบริการสาธารณะ โรงเรียนควรปลูกฝังนักเรียนให้มีจิต สาธารณะ ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างเหมาะสมและ สม่าเสมอ โรงเรียนและชุมชนจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น สอดคล้องกับ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และสัจจวรรณ ทรรพวุธ. (2558). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการ บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 การ บริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามแผนและ มีการกำกับติดตามให้การปฏิบัติบรรลุตามตัวชี้วัดและ เป้าหมายการจัดระบบบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงและทันสมัยอีกทั้งเน้นให้เกิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ให้มีคุณภาพที่ตอบสนองต่อสถานศึกษามีการ จัดทำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมการจัด

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดการเรียน และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

6. ด้านรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ข้อค้นพบด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคตพบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคตที่ได้ค้นพบทั้ง 3 ข้อกระทง มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากถึงมากที่สุดทุกข้อกระทง เพราะผู้บริหารจะสามารถเลือกรูปแบบการบริหารที่หลากหลายตามบริบท ตามสถานการณ์ บริหารโดยใช้เทคโนโลยี และใช้หลักธรรมาภิบาล รัฐบาลมีการกระจายอำนาจ บทบาท หน้าที่โดยท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนมีความเป็นนิติบุคคลบริหารงานอย่างเป็นอิสระโดยยึดเป้าหมายที่คุณภาพผู้เรียน โดยเป้าหมายจะมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้ และมีระบบกำกับติดตามให้เกิดคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ให้พัฒนาไปพร้อมกัน มีเป้าหมายการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน มีวัฒนธรรมและอุดมการณ์ร่วมกันเพื่อการทำงานที่สร้างสรรค์ มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องที่ชัดเจน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 39 ที่ระบุว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง...” และในมาตรา 40 ที่ระบุว่า “ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถาบัน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา...” สอดคล้องกับอุทัย บุญประเสริฐ.(2543). กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นรูปแบบและแนวคิดการบริหารที่ต้องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางหรือจากเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา

โดยตรง ทำให้สถานศึกษามีอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารตนเองในลักษณะเชิงเบ็ดเสร็จ มีความคล่องตัวและอิสระมากขึ้นในการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับการบริหารของสถานศึกษาในทุกด้านที่เกี่ยวกับภารกิจทั้งในด้านวิชาการและหลักสูตร การเงินและการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เณรจา และวัชรี ชูชาติ.(2560). ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การวางระบบการบริหารและพัฒนางานองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยมีวิจัยเป็นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ ส่วนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรูปแบบที่มีความเหมาะสม การวางระบบการบริหารและพัฒนางานองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยมีวิจัยเป็นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันสามารถนำแนวทางการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคตจากผลการวิจัยนี้ไปวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพทันการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรที่จะศึกษาอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพในบริบทที่

แตกต่างกัน หรือในแต่ละสังกัด และควรมีแนวโน้มใน ใช้วิธีการสำรวจแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพ
ทางบวกและทางลบ วิธีการศึกษาอาจใช้เทคนิคเดลฟายหรือ ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า

รายการอ้างอิง

- _____. (2547). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หน้า 23
- _____. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม
- _____. (2557). บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21, การประชุมทางวิชาการครั้งที่ 2 หน้า 51-54
- _____. (2559). สภาวะการศึกษาไทย 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ทัน โลกในศตวรรษที่ 21, สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2559. หน้า 7
- จารุพันธ์ อธิธาวัชกุล. (2560). การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กร, เข้าถึงเมื่อ 16 สิงหาคม 2560
เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/269520>
- จินตนา สุจจันท์. (2556). การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1/2556. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์. หน้า 154-158
- จุฬารัตน์ ชครัตน์. (2560). วิจัยเรื่อง อนาคตภาพของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในศูนย์
เยาวชน เขตพัฒนาพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้, วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 6
ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ) เมษายน-มิถุนายน 2560
- ดิเรก วรรณเศียร. (2545). การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สำหรับสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน. คุรุภัณฑ์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ
- ตะวัน เทวอักษร. (2555). สร้างทักษะให้ผู้เรียนพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21, วารสารวิชาการ, หน้า 4
- ทิพาวดี เมฆาสวรรค์. (2543). “การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน
นิรมล ตูจันทา. (2555). อนาคตภาพหลักสูตรพลเมืองศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี
พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2565) เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2559 เข้าถึงได้จาก
<http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/5-03/article/viewFile/198/134>
- ปรเมธี วิมลศิริ. (2559). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคตประเทศไทยเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เข้าถึงเมื่อ 18 ตุลาคม 2559
เข้าถึงได้จาก http://planning.pn.psu.ac.th/plan_doc/procedure/docs_procedure/300_1498813858.pdf
- พินสุดา เกียรติโชติชัย. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ใน ศตวรรษที่ 21 พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ตลาดพลับลิเคชั่น
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ : วี.พรินต์.
- สมศรี เณรจา และวัชร ชูชาติ. (2560). วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มศว. ปีที่ 14 ฉบับที่ 27
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และสจิวรรณ ทรรพสุ. (2558). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-
ธันวาคม) 2558
- สุเทพ เชาวลิท. (2549). การบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : เสมาธรรม.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการของ สถานศึกษา ในรูปแบบ
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ศุภสกลาตพรวา